

Οι εκδρομείς να μετατραπούν σε «προσκυνητές»

/ [Επικαιρότητα](#)

«Εάν το ψέμα το βαπτίζεις εσύ σε αλήθεια, επειδή έτσι σε συμφέρει, τότε η αλήθεια σου δεν έχει καμιά αξία και είναι σκοτεινή υπόθεση» αναφέρει μεταξύ άλλων στο βιντεοσκοπημένο μήνυμά του η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίς στην έναρξη του 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων στην Άρτα.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

Μετά χαράς απευθύνομεν τόν παρόντα Πατριαρχικόν χαιρετισμόν πρός τό Συνέδριόν σας, εϋχόμενοι έπιτυχή κατά πάντα διεξαγωγήν αϋτοϋ.

Δέκα έτη παρήλθον ήδη από τοϋ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου Προσκυνημα-τικῶν Περιηγήσεων έν Ζακύνθω, καί ιδού, τό θέμα τοϋ λεγομένου «θρησκευτικοϋ τουρισμοϋ» όχι μόνον παραμένει εις τήν έπικαιρότητα, αλλά αποκτᾷ όλονέν καί μεγαλύτερον ένδιαφέρον, μέ δεδομένον μάλιστα, ότι έχρησιμοποιήθη πρότρίτα ως έργαλείον έκκλησιαστικής πολιτικής εις τόν χῶρον τῆς Όρθοδοξίας.

Όντως, δυσκολευόμεθα νά ασκήσωμεν κριτικήν εις τήν προϊοϋσαν τουριστικοποίησιν τῆς ιερᾶς αποδημίας, όταν βλέπωμεν μίαν Όρθόδοξον Αϋτοκέφαλον

Ἐκκλησίαν νά χρησιμοποιῇ τήν εὐσέβειαν καί τόν ἱερόν πόθον τῆς πιστῶν της ὡς μέσον ἀσκήσεως οἰκονομικῆς πιέσεως πρὸς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καί τόν Ἑλληνικόν λαόν, λόγω τῆς ἐπισήμου ἀναγνωρίσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Οὐκρανίας, ὅπως ἐργαλειοποιήθη βεβαίως ἀπὸ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας καί τό ἱερώτατον «Μυστήριον τῶν μυστηρίων», ἡ Θεία Εὐχαριστία, μέ τό αὐτό πνεῦμα, κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀναφωνοῦμεν μετὰ τοῦ Κυρίου: «εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον;», (Πρβλ. Ματθ. στ', 23).

Εἶναι τραγικόν, ἡ ἀγνή προσκυνηματικὴ διάθεσις τῶν πιστῶν, οἱ ὅποιοι ζοῦν τήν Ὁρθόδοξον εὐσέβειαν καί πνευματικότητά των εἰς ἓν ἐκκοσμικευμένον περιβάλλον, ἀντιμέτωποι μέ τὰς συγχρόνους προκλήσεις καί τὰς ἀλλοτριώσεις τὰς ὁποίας συνεπάγεται ὁ τεχνοκρατικός, οἰκονομοκεντρικὸς καί εὐδαιμονιστικὸς πολιτισμὸς μας, καί οἱ ὅποιοι ἀναμένουν ἀπὸ τήν Ἐκκλησίαν τήν ποιμαντικὴν στήριξιν, νά γίνεταί ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως πρὸς ἐπίτευξιν ἀλλοτρίων πρὸς τὸ ὀρθόδοξον ἐκκλησιαστικὸν ἥθος στόχων, καί νά προωθῆται τοιοῦτοτρόπως ἐκ τῶν ἔσω ἡ ἐκκοσμίκευσις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπευθυνόμενοι ἀδελφικῶς καί πατρικῶς πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀναγνωρίζομεν ὅτι ὁ «θρησκευτικὸς τουρισμὸς», ὡς καί γενικώτερον ὁ τουρισμὸς, εἶναι ἓν πολυδιάστατον φαινόμενον, μέ σοβαράς κοινωνικάς, πολιτισμικάς, πολιτικάς καί οἰκονομικάς παραμέτρους. Εἰς τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν ἀνήκει ἡ θεώρησις τῶν πάντων πρωτίστως ἐξ ἐπόψεως οἰκονομικῆς, γεγονὸς τό ὅποιον συντελεῖ, ὥστε καί ὁ θρησκευτικὸς τουρισμὸς νά καθίσταται μαζικὸς καί ψυχαγωγικὸς, περισσότερον ἢ ἐξ ὀλοκλήρου ταξίδιον ἀναψυχῆς καί ἐκδρομῆ, παρά προσκύνημα καί ἱερά ἀποδημία. Δεν ἀποκλείεται βεβαίως πολλοὶ ἐκ τῶν ἐκδρομέων, ἐπισκεπτόμενοι τὰ ἱερά προσκυνήματα, νά ὑποστοῦν τήν «καλὴν ἀλλοίωσιν» καί νά μετατραποῦν εἰς «προσκυνητάς».

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, καί τό θέμα αὐτό δέν πρέπει νά προσεγγίζεται μέ τό μαξιμαλιστικόν κριτήριον «Ὅλα ἢ τίποτε». Ἡ ἐπίσκεψις καί μόνον εἰς τά ὑπέροχα μνημεῖα τῆς ὀρθοδόξου φιλοθείας καί φιλοκαλίας σαγηνεύει, ἐγγίζει τάς εὐαισθήτους χορδὰς κάθε ψυχῆς. Οὐδεὶς ἀποχωρεῖ ἀπό μίαν ἱεράν μονήν, ἕνα βυζαντινόν ναόν, τό ἐνδιαίτημα ἐνός Ἀγίου, τόν τόπον ἀθλήσεως ἐνός Μάρτυρος τῆς πίστεως, χωρίς ἐσωτερικόν συγκλονισμόν, χωρίς τήν ἀνατροπὴν τῆς ἐγκοσμίου ἀξιολογίας του. Ποιοῦμεν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ὑπευθύνους, καί διὰ τήν Ἑπειρον, εἰς τήν προσκυνηματικὴν ἀξιοποίησιν τῶν μνημείων τῆς ὁποίας εἶναι ἀφιερωμένον τό παρόν συνέδριον, νά ὀργανώσουν τάς ἐπισκέψεις μέ πρῶτον κριτήριον τήν πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν προσκυνητῶν. Ἡ ἐπίσκεψις εἰς τά μνημεῖα μας πρέπει νά εἶναι ὁ πυρὴν τοῦ προγράμματος καί ὄχι ἄθυρμα ἄλλων ψυχαγωγικῶν καί καταναλωτικῶν δραστηριοτήτων.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἐπαναλαμβάνομεν ὅσα εἶπομεν κατὰ τό προσκύνημα ἡμῶν εἰς τήν ἁγιοτόκον Καππαδοκίαν, τό «Ἱερόν Βῆμα» τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, πρὸ δεκαπενταετίας περίπου, εἰς τόν Ἑσπερινόν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Θεοδώρου Μαλακοπῆς: Ἐρχόμεθα καί ἐπανερχόμεθα εἰς τήν γῆν τῆς Καππαδοκίας, ὅπου τά πάντα ἔχουν ἐξαγιασθῇ ἀπὸ τήν ζωὴν καί τά ἱερά λείψανα τῶν ἁγίων τῆς πίστεως, εἰς ἕνα τόπον ὁ ὁποῖος «ἐκπέμπει ἁγιότητα, ὁσιότητα, μαρτυρικότητα, εὐαγγελικότητα». Ἐρχόμεθα, καί θά συνεχίσωμεν νά ἐρχώμεθα, διότι ἐδῶ ἐπαναβαπτίζομεθα εἰς τό κυρίαρχον παντοῦ «προσευχητικόν κλῖμα», διότι «αἰσθανόμεθα ἐνταῦθα πληρέστερον τὸ μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ ἁγιότητος καὶ τῆς πραγματικότητος τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐνὸς μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον συμμετέχουν οἱ πρὸ ἡμῶν οἱ σύγχρονοι ἡμῶν καὶ ὅσοι μεθ' ἡμᾶς θὰ ἔχουν λάβει τὸ χριστοσφράγισμα τοῦ Ἀγίου Βαπτίσματος, ζήσαντες, ζῶντες καὶ ζήσοντες «ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου» (βλ. Καππαδοκικά, Πόλη 2019, σ. 99-104).

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, συμμετέχοντες νοερῶς εἰς τό Συνέδριον ὑμῶν καί εὐχόμενοι καρποτόκον συμπνευματισμόν καί λυσιτελεῖ συμπεράσματα, καταστέφουμεν πάντας τοὺς συνέδρους διὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν εὐλογίας, ἐπικαλούμενοι ἐφ' ὑμᾶς τήν πάνδωρον Χάριν καί τό μέγα ἔλεος τοῦ «συγκαταβάντος Λόγου», Ὃν «ἀγάπη κεκόμικεν εἰς τήν γῆν».